

Riktlinje för Idéburet Offentligt Partnerskap, IOP

Upprättad av: Kommunstyrelsen
Berörd verksamhet: Förvaltningar och bolag Heby kommun
HebyFS 2026:33
Beslutad enligt Ks § 126/2026

Bakgrund

Idéburet-offentligt partnerskap (IOP) är en samverkansmodell mellan kommunen och idéburna organisationer. Modellen används för att gemensamt möta samhällsutmaningar där traditionell upphandling eller bidragsgivning inte är ändamålsenlig. Dessa riktlinjer syftar till att fastställa hur Heby kommun ska arbeta med IOP som samverkansform.

Syfte

IOP är en samverkansform där kommunen och en eller flera idéburna organisationer:

- gemensamt identifierar en samhällsutmaning
- har samsyn kring mål och målgrupp
- bidrar med resurser, ekonomiska eller andra
- delar ansvar för genomförande och uppföljning

Kommunens målsättning med IOP är att:

- stärka förutsättningarna att möta samhällsutmaningar i samverkan med civilsamhället
- skapa mervärde för målgrupper genom gemensamma insatser
- bidra till en långsiktigt hållbar samhällsutveckling

Samverkan ska präglas av dialog, öppenhet, ömsesidighet och respekt för parternas självständighet.

Giltighet

Riktlinjerna gäller för samtliga nämnder och verksamheter inom kommunen som överväger eller ingår IOP.

Avgränsningar och krav

IOP ska inte användas när det rör sig om köp av tjänst eller när det finns en fungerande marknad.

Grundförutsättningar

För att ett IOP ska kunna ingå ska följande vara uppfyllt:

- Partnerskapet är förenligt med kommunallagen
- Partnerskapet är förenligt med lagen om offentlig upphandling (LOU)
- EU:s statsstödsregler beaktas
- Partnerskapet utgör inte upphandling eller föreningsbidrag

- Samverkan bygger på ömsesidighet och gemensamt ansvar
- Partnerskapet avser en verksamhet av allmänt intresse

Varje enskilt partnerskap ska föregås av en juridisk och ekonomisk bedömning.

Kriterier för partnerskap är:

Kommunen kan ingå IOP när följande kriterier är uppfyllda:

- Partnerskapet bidrar till att uppnå kommunens mål
- Det skapar ett tydligt mervärde för målgruppen
- Det finns en gemensam samhällsutmaning som motiverar samverkan
- Parterna har förutsättningar att bidra med resurser och engagemang
- Verksamheten bygger på samsyn kring mål och arbetssätt

Krav på idéburen organisation är:

För att vara aktuell som part i ett IOP ska organisationen:

- vara fristående från offentlig sektor
- ha ett allmännyttigt syfte
- återinvestera eventuellt överskott i verksamheten
- vara demokratiskt uppbyggd
- arbeta i enlighet med gällande lagstiftning och kommunens värdegrund
- inte diskriminera eller bedriva verksamhet som strider mot grundläggande samhällsvärden
- sakna skatteskulder

Överenskommelse

Avtal

Ett IOP ska regleras genom en skriftlig överenskommelse mellan parterna. Den ska minst innehålla:

- syfte och mål
- målgrupp
- parternas åtaganden och ansvar
- organisation och former för styrning
- ekonomiska förutsättningar och resursfördelning
- tidsperiod
- former för uppföljning och utvärdering

Överenskommelsen ska tydliggöra att partnerskapet är en gemensam samverkansrelation.

Ansvar och beslut

Respektive nämnd beslutar om att ingå IOP inom sitt verksamhetsområde.

Berörd förvaltning ansvarar för:

- beredning och bedömning av partnerskapet
- upprättande av överenskommelse
- uppföljning och utvärdering

Uppföljning

IOP ska följas upp regelbundet, minst en gång per år.

Uppföljningen ska omfatta:

- måluppfyllelse
- resursanvändning
- effekter för målgruppen

Inför eventuell förlängning ska en samlad utvärdering genomföras.

Ikraftträdande

Dessa riktlinjer träder i kraft från och med 1 juli 2026.